

Pronomina

Zájmena jsou jeden z nejstarších slovních druhů.

Jsou zvláštní tím, že nic nepojmenovávají a nemají věčný obsah, ale odkazují k jiným slovům v textu.

Mohou tak ve větě zastupovat:

- podstatné jméno - **zájmena substantivní**
- přídavné jméno - **zájmena adjektivní**
- číslovku

Druhy zájmen

- 1. Osobní - já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, ona, **se**
- 2. Přivlastňovací - můj, tvůj, jeho, její, náš, váš, **svůj**
- 3. Ukazovací - ten, tento, tenhle, onen, týž, tentýž, takový, sám
- 4. Tázací - kdo, co, jaký, který, čím + **kdo****pak**, **kdože**
- 5. Vztažná - kdo, co, jaký, který, čím, jenž, kdož, což, jakýž, kterýž, jehož, jejíž, jehož
- 6. Neurčitá - odvozují se přidáním předpon nebo přípon k tázacím zájmenům + **každý, všechny**

	kdo	co	jaký	který	čí
ně-	někdo	něco	nějaký	některý	něčí
-si	kdo si				
leda-	leda kdo				
kde-	kde kdo				
málo-	málo kdo				
sotva-	sotva kdo				
zřídka-	zřídka kdo				
bůhví-	bůhví kdo				
nevím-	nevím kdo				

- 7. Záporná - odvozují se přidáním předpony **ni** k tázacím zájmenům - nikdo, nic nijaký, ničím, žádný + **ni****žádný, pranic**

Skloňování zájmen

1. Osobní

	já	ty	on	ona	ono
1			j-	j-	j-
2	mě mne	tě tebe	něho něj	ní	něho něj
3	mně mi	tobě ti	němu mu	ní	němu mu
4	mě mne	tě tebe	něho něj	ni	ně něj
5	-				
6	mně	tobě	něm	ní	něm
7	mnou	tebou	ním	ní	ním

	my	vy	oni ony ona	se
1			j-	-
2	nás	vás	nich	sebe
3	nám	vám	nim	sobě si
4	nás	vás	ně	sebe se
5	-	vy	-	-
6	nás	vás	nich	sobě
7	námi	vámi	nimi	sebou

Skloňování zájmen

2. Přivlastňovací

1	můj	má moje	mé moje	tvůj	tvá tvoje	tvé tvoje	množ. číslo mí mé má tví své tvá
2	mého	mé mojí	mého	tvého	tvé tvojí	tvého	mých tvých
3	mém u	mé mojí	mém u	tvému	tvé tvojí	tvému	mým tvým
4	mého	mou moji	mé moje	tvého	tvou tvoji	tvé tvoje	mé moje tvé tvoje
5	můj	má moje	mé moje	tvůj	tvá tvoje	tvé tvoje	= 1.p
6	mém	mé mojí	mém	tvém	tvé tvojí	tvém	mých tvých
7	mým	mou mojí	mým	tvým	tvou tvojí	tvým	mými tvými

1	jeho	její	náš	váš	svůj	mn.č -i
2	jeho	jejího	našeho	vašeho	svého	-ich
3	jeho	jejímu	našemu	vašemu	svému	-im
4	jeho	její	našeho	vašeho	svého	-e
5	jeho	její	náš	váš	svůj	-e
6	jeho	jejím	našem	vašem	svém	-ich
7	jeho	jejím	naším	vaším	svým	-imi(svými)

Pokud něco přivlastňujeme podmětu, použijeme zájmeno *svůj*. V ostatních případech slovo *můj*.

Jejich se neskloňuje! Nespisovné: *mojich, mojeho!*

Skloňování zájmen

3. Zájmena ukazovací

1	ten	tento	tenhle e	onen	týž tentýž	takový	sám
2	toho	tohoto	tohohl e	onoh o	téhož	takového	samého
3	tomu	tomuto	tomuh le	onom u	témuž	takovému	samému
4	toho	tohoto	tohohl e	onoh o	téhož	takového	samého
5	-	-	-	-	-	takový	-
6	tom	tomto	tomhl e	onom	témž	takovém	samém
7	tím	tímto	tímhle	oním	tímž	takovým	samým

1	ti	tihle	oni	tíž titíž	takoví	sami
2	těch	těchhle	oněch	týchž	takových	samých
3	těm	těmhle	oněm	týmž	takovým	samým
4	ty	tyhle	ony	tytéž	takové	samé samy
5	-	-	-	-	-	-
6	těch	těchhle	oněch	týchž	takových	samých
7	těmi	těmihle	oněmi	týmiž	takovými	samými

Týmaž rukama nohama **Těchže těmže** nespisovné

Skloňování zájmen

4. Tázací

1	který	čí	mn.č. kteří čí	
2	kterého	čího	kterých	čích
3	kterým	čímu	kterým	čím
4	který kterého	čího čí	které	čí
5	-	-	-	-
6	kterém	čím	kterých	čích
7	kterým	čím	kterými	čími

S kterýma, číma, jakýma...rukama, nohama.

Skloňování zájmen

5. Zájmena vztažná

1	jenž	kdož což	kterýž	jakýž	mn.č. již
2	jehož	kohož čehož	kteréhož	jakéhož	-ýchž
3	jemuž	komuž čemuž	kterémuž	jakémuž	-ýmž
4	jehož jejž	kohož což	kteréhož kterýž	jakéhož jakýž	-éž
5	-	-	-	-	-
6	němž	komž čemž	kterémž	jakémž	-ýchž
7	jímž	kýmž čímž	kterýmž	jakýmž	-ýmiž

Strom, jež jsem zasadil.

Po předložkách se **j-** stejně jako u osobních zájmen mění v **ň-**: ***bez níž, s níž***

Skloňování zájmen

6. Zájmena neurčitá

se skloňují podle zájmen, od kterých byla utvořena.

Variantní tvary:

všecek, všecka, všecko, všicci, všecky, všecka

Archaismy:

všechněch, všechněm, všechněmi.

Kratší tvar 4. pádu ženského rodu se vyskytuje v ustálených slovních složeních: **nade vši pochybnost**. Tvar **vše** je knižnější variantou: **děkuji za vše**.

Zájmeno **každý, každá, každé** užívá se pouze v jednotném čísle. Množné číslo pouze u pomnožných substantiv.

všema rukama každýma očima

Skloňování zájmen

7. Zájmena záporná

1	nic	žádný	mn.č nic	mn.č. žádní
2	ničeho	žádného	-	žádných
3	ničemu	žádnému	-	žádným
4	nic	žádný žádného	-	žádné -á
5	-	-	-	-
6	ničem	žádném	-	žádných
7	ničím	žádným	-	žádnými

žádnýma rukama